BirGün

İLK ZAMANLAR HÜKÜMET'E ÇOK FAZLA YER VERMİŞTİM

Yayın Adı	Birgün	**Yayın Tarihi**	13.03.2014	**Küpür Sayfa**	1
Referans No	36820827	**Etki**	Tarafsız	**Tiraj**	7532
Renk	Renksiz	**STxCM**	417,50	**Sayfa**	11

İlk zamanlar Hükümet'e çok fazla yer vermiştim

Milliyet gazetesinin eski Genel Yayın Yönetmeni Derya Sazak: Benim ilk altı ayıma bakıldığında belki eleştirilecek kadar fazla Hükümet'in yer bulduğunu görebilirsiniz

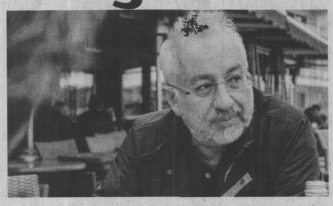

Geçen günlerde ses kaydı ortaya çıkan Tayyip Erdoğan-Erdoğan Demirören günlerdir konuşuluyor. "İmralı Zabıtları" manşeti yüzünden Başbakan tarafından eleştirilen Demirören, telefonda ağlıyor, kayıt Demirören'in "Nerden girdim bu işe, kim için" sözleriyle son buluyordu. Konuşmada dönemin Genel Yayın Yönetmeni Derya Sazak ve haberi yapan Namık Durukan da sert sözlerden nasibini alıyordu. Tutanaklar yayınlandıktan sonra Hasan Cemal, Başbakan tarafından hedef gösterilecek ve gazeteden ayrılacak, birkaç ay sonra da Derya Sazak'ın işine son verilecekti. Aslında bahsi geçen telefon konuşmasını, Derya Sazak, geçen ay yayınladığı "Batsın Böyle Gazetecilik" kitabında anlatıyordu. Derya Sazak ile Demirören Grubu'nun Milliyet'i aldıktan sonra gazetenin geçirdiği değişimi, İmralı Tutanakları'nı, hükümetin Milliyet'e müdahalesini ve son çözülen ses kaydını konuştuk.

EMRAH TEMİZKAN
temizkanemrah@gmail.com
@emrahtemizkan

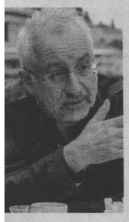

»Milliyet'te Demirören'lerin gelişiyle neler değişti?

Son beş yılda Doğan Grubu'na yönelik ağır ve haksız vergi baskıları Aydın Doğan'ı bir tercihe itti ve Milliyet satıldı. İlk başta Demirören-Karacan ortaklığında iken gazete Demirören'lerde kaldı. Çoğumuz da o sırada gazetenin Demirören'lerde kalması yönünde yazılar yazdık.

»Burada araya girmek istiyorum. Sizce köşe yazarlarının ticari bir ortaklığı taraf seçtiğini açıklayan yazılar yazması gazetecilik mesleği bağlamında ahlaki sorunlar taşımıyor mu?

Bugün bu soruya yanıt verdiğimizde o günkü tutumların yanlış olduğu gözleniyor. Mesleki bir refleksten çok; biz gazeteciler masanın editoryal tarafındayız. 2002-2007 arasında Doğan Grubu ile hükümet sorun yaşamadı. Kapatılma davası ve Deniz Feneri dosyası aşamasında hükümet vergi incelemesiyle kontraatağa geçti. O dönemin faturası Milliyet'e kesildi. Belleğinde bunu taşıyan gazeteciler olarak gazetenin satılması ağrımıza gitti. Milliyet'te yazarlar kıdemlidir ve okurla ilişkiye sahiptir. Milliyet'in Doğan Grubu'nda benzersiz bir tarafı var. Doğan Grubu'nun prestiji Milliyet'tir. 1998 yılında Milliyet'e Korkmaz Yiğit talip oldu. Korkmaz Yiğit'in kasetleri çıktı ve biz bunu manşet yaptık Milliyet'te. Genel Yayın Yönetmeni bendim. Bab-ı Ali'nin son döneminin saygın bir direnişi olarak Korkmaz Yiğit'i istemediğimizi söyledik ve Aydın Doğan gazetesine döndü.

> Hüseyin Çelik gazeteye geldi, benim için "Haber namusu olan bir gazetecidir ama bizi aramaz" dedi. Haber olursa ararım ben. Yoksa niye arayayım?

»Orada bu zamankinden farklı olarak geçerli sebepleriniz var gibi geliyor bana. 1998'de ortaya çıkan ses kayıtları var.

Çalışanlarda şöyle bir psikoloji doğuyor. Bir tür terk edilmişlik duygusu var ve gazete el değiştiriyor. Bir süre sonra bir tarafta para olmadığı ortaya çıktı. Gazete kan kaybetmeye devam etti. Gazete kayyuma geçti. Karar verirken kayyumdan izin alınıyor neredeyse. Çekilemez ve yönetilemez bir durumdu. İnsanlar ücretleriyle çalışıyorlar sonuçta, gazete batmasın diye böyle bir tavır içine girdik.

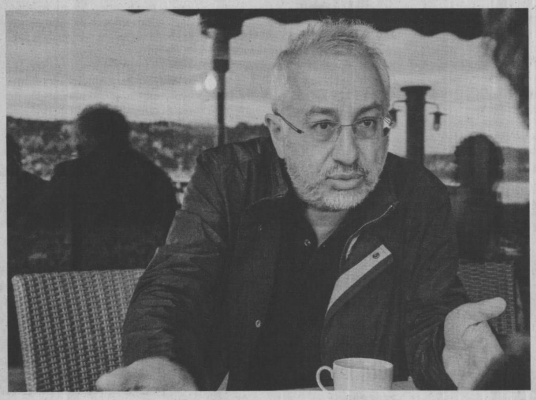

> "Paralel yapı" Öcalan'ın bizim bastığımız tutanaklardaki ifadeleri. Keşke o sözleri daha iyi okusaydın da o zaman deşifre etseydin paralel yapıyı.

AKİF BEKİ OPERASYONU YARIM KALDI

»Demirören'ler geldiği zaman kendilerine "Burası gelenekleri olan bir gazete, burada patronaj tarafında herhangi bir müdahale olamaz, hem okurlara bunun cevabını veremeyiz, hem de biz bu şartlarda çalışamayız" temelli bir telkinde bulundunuz mu?

Medya gurubunun başına Akif Beki'nin geldiğiyle ilgili bir haber dalgası yayıldı. Orada insanlar tepki gösterdiler. O operasyon yarım kaldı. O Milliyet kadrosunun Demirören'lere verdiği ilk tepkiydi. Demirörenlere defalarca söyledim. Miliyet'ten bir Habertürk, Star, Sabah olmaz. Bu gazetenin belli bir okuyucu çizgisi var. Biz haber refleksleri olan, özgürlükçü ve demokrat, herkesin sesini duyurabileceği bir gazete çıkarmak istedik.

»Demirörenler gazeteyi aldığı zaman, "Demiörenlerin büyük bir sermaye grubu olduğunu, günü gelince gazeteciliğin kendi çıkarlarının önüne geçeceğini ve medyada sahiplikleri olan birçok şirket gibi iktidara yakın bir çizgi belirleyeceğini" düşündünüz mü?

Bunu elbette düşündüm ve sorguladım. Ancak görev bana teklif edildiğinde önyargılı mıyım diye de düşündüm. Aslında Ali Karacan gazeteyi tek başına almak istiyor ama kaynak arayışına girmek zorunda kalıyor ve Demirören'ler ile ortaklığa giriyor. Medyaya girmek böyle şirketler için prestij meselesidir biraz da. Erdoğan Demirören bana şunu net olarak dedi; "Benim hükümetle başımı derde sokma, ne yaparsan yap." Gazetecilik yapıyorsan başın sürekli belada demektir. Bu ülkede onlarca gazeteci öldürüldü. Bir yandan gazeteyi sürekli hareketlendirmeye çalışıyorum. 30 yıllık bir geçmişim var, aykırı sayılabilecek bir gazeteciyim. Duruşum belli. 28 Şubat'ta yayın yönetmeniyim ve askerlerle birbirimize girmişiz darbeye karşı çıktığımız zaman. Beni getirince 'Burada gazetecilik yapılacak' dedim.

HÜKÜMET İMRALI'YI SİNDİREMEDİ

»İmralı tutanaklarıyla bu krizin en başına gidelim.

Namık Durukan tutanakları almış. Dört dörtlük bir metin. Bunun Türkiye'yi sallayacağını da, Beyefendiyi kızdıracağını da biliyorum. Ben devletin bir aygıtı değilim. O zaman Akif Beki ile yürüyecektim. Derya Sazak ile yürürsen başına bunlar gelir. Patronaj arkamızda sağlam duracaktı. Çünkü ben onlara kalkan oldum. Sadece muhabirimi ve Hasan Cemal'i korumadım, hepimizi birden korumaya çalıştım. Bizim suçumuz ne? Tertemiz bir haber var. Herkes bu haberi bizden öğrendi. Haber doğru değilse 'Bu haber sahtedir' dersin. Öyle bir durumda ben zaten giderim. Hatta mesleği de bırakırım. Tutanaklar yüzde yüz doğruydu. Hükümet bunu içine sindiremedi. Siz gizli kapaklı görüşmeler yapacaksınız, kimseye haber vermeyeceksiniz, istediğiniz kadarını kendi medyanıza servis edeceksiniz. Ben elime gelen metni basınca ihanet etmiş olacağım. Böyle bir şey olabilir mi? Tayyip Erdoğan her seçime düşman yaratarak giriyor. Bu seçimde de Cemaat karşısında. Peki siz bu Cemaat'in emniyeti ve yargısıyla kaç tane operasyon yaptınız? Nedim'le Ahmet'i kim içeri attı? Kozmik odalara nasıl ve kimlerle girildi? Paralel yapı bugün varsa o gün de var. "Paralel yapı" Öcalan'ın bizim bastığımız tutanaklardaki ifadeleri. Keşke o sözleri daha iyi okusaydın da o zaman deşifre etseydin paralel yapıyı.

HÜKÜMET YAZAR YERLEŞTİRDİ

»Kitapta Yıldırım Demiören'in Gülen'i muayene etmesi için bizzat tanıdığınız bir doktorla görüşmek istediğini yazdınız. Bu olaydan anladığım kadarıyla Demirören'lerin Gülen'le bir yakınlıkları var.

Yakınlık mı yoksa Gülen'e yakınlık duyan, şimdilerde Gülen'i darbeci ilan eden politikacı dostları mı var acaba? Bence ikinci seçenek daha geçerli. Gülen'e bağlı olan siyasetçilerden rica gelmiş olabilir. Hükümet komiserleri gazeteye yazar bile yerleştirdiler.

»Nagehan Alçı'dan bahsediyorsunuz herhalde.

Evet.

»Nagehan Alçı konusunda eleştirildiğiniz bir konu var. Kitapta, size attığı mesajın içeriğinden bahsetmek yerine bire bir yayınlıyorsunuz ve attığınız cevaptan bahsetmiyorsunuz. Doğru muydu sizce bu?

Kendi davranışımın etik ve doğru olduğunu düşünüyorum. Bunun geçilen özel bir mesaj olduğunu düşünmüyorum. Tam da işim gereği olduğunu düşünüyorum. Muhabirler ve yazarlar yayın yönetmenleriyle birkaç koldan konuşurlar. O esnada Gezi çok sıcak, Can Dündar'ı çekmemizi istiyorlar. Başbakan, her gün komplolardan bahsediyor. Bunu bassak diyecek ki "Şimdi de oğlumla uğraşıyorlar". Nagehan'ı aradım. Dedim ki "Sen kefil oluyorsun ama Başbakan çıkıp Balıkesir'de canımıza okudu. Bir yandan Erdoğan Bey'in durumu falan. "Dedim sen bunu birine dayandır, ben bunu manşet yapayım. Aç Bilal'e ya da sana bunu veren kişiye doğrulat. Satır arasında gidecek bir şey değil. Çok önemli bir şey yakalamışsın." Benim refleksim buydu ve o dakikada kaldı. 17 Aralık'tan sonra dökülen Bilal Erdoğan ve Türgev Vakfı'na ait kayıtları görünce diyorum ki bu bir siyasi projeymiş. Demek ki Nagehan'a haksızlık yapmışız. Yakaladığı bir haber varmış. "Double check (birden fazla kaynağa doğrulatma)" diye bir şey var meslekte. Ben o olaydan bir hafta sonra ayrıldım gazeteden. Neden bu zamana kadar bir daha yazmamış acaba?

> 17 Aralık'tan sonra dökülen Bilal Erdoğan ve TÜRGEV'e ait kayıtları görünce diyorum ki bu bir siyasi projeymiş. Demek ki Nagehan'a haksızlık yapmışız.

DEMİRÖREN MESAJ GETİRİYORDU

»Hükümet kanadından Milliyet'e Yalçın Akdoğan üzerinden mi mesaj iletiliyordu?

Sürekli bir irtibat yoktu. Tepkiler olduğunda bana yansımazdı. Federasyon Başkanı Yıldırım Demirören Ankara dönüşlerinde birtakım mesajlarla geliyordu. Tabii ben bunu anlamakta güçlük çekiyordum. Washington temsilcisimiz Pınar Ersoy, Obama'dan demeç aldı. "Kürt meselesinde atılacak barışçıl adımları destekliyorum" dedi. Bu bile hükümette rahatsızlık yarattı. Hüseyin Çelik gazeteye geldi, benim için "Haber namusu olan bir gazetecidir ama bizi aramaz" dedi. Haber olursa ararım ben. Yoksa niye arayayım? Bir yayın yönetmeni başka ne yapabilir? Benim ilk altı ayıma baktığınızda belki eleştirilecek kadar fazla hükümetin yer bulduğunu görebilirsiniz. Hem iktidar olacak, hem de muhalefet olacak. Herkes kendini görecek.

CİDDİ BİR RİSK ÜSTLENDİM

»Sık sık Erdoğan Demirören ile konuştuğunuzu anlatıyorsunuz kitapta. Sizce bir genel yayın yönetmeninin gazetenin sahibiyle gün içinde telefon trafiği yaşaması gazetecilik açısından problemli değil mi? Bu sıklıkta konuşmak istemiyorum dediniz mi hiç?

Beni bu kadar aramayın dediğim zamanlar oldu. Milliyet'te ilk dönemki tecrübemden yola çıktım ve İcra Kurulu oluşturdum geldiğimde. "Bu meslekte kalıcı mısınız yoksa geçici mi? Hükümetin hizmetine gazete sunmak için mi burayı aldınız?" diye soruyordum. İşin sonunda en kötüsü oldu. 30 yıllık gazetemden ayrıldım, 9 aydır da işsizim. Ben de ciddi bir risk üstlendim. Yoksa ben gazetenin yazarıydım, üniversitede ders veriyordum, televizyonda program yapıyordum. Hayatım güzel gidiyordu. Gazeteye olan sevgimden dolayı böyle bir görev üstlendim. Gezi'de bana "gitme" diye telefon açtı. Yer yerinden oynuyor. Taksim gaz içinde, dünya veriyor, ben muhabirim, niye gitmeyeyim? Daha sonra "Can'ı at" dedi. "Atmam" dedim. "O zaman sen gidersin" dedi, "Giderim" dedim. Hükümet de böyle istiyormuş. "Siz bu ayıbın altından kalkabilecekseniz gönderin o zaman" dedim. Ben siyasi parti, dernek değilim. Yalnız geldim, yalnız giderim. Giderken "Hükümetten birini atamayın" dedim, bizim gidişimiz büyük tepki görecek zaten. "Ne yapalım?" dediler. Fikret Bila'yı getirin dedim. Sonra önce Can'ı, sonra benim getirdiğim yazarları ve muhabirleri işten attılar.

»Erdoğan Demirören ve Başbakanın konuşmaları geçen günlerde ortaya çıktı. Bunca yaşanandan sonra neler söylersiniz?

Bu kadarını bilmiyordum. Başbakan Balıkesir medyanızda bağırdığı günün akşam üzeri Erdoğan Demirören gazeteye geldi. İmralı yayınının üzerine yaşadıklarının etkisini aktarırken "Biliyor musun hayatımda ilk defa ağladım" dedi. Arka planda bu kadar ağır hakaretler olduğunu bilemezdm. Ağlatacak ölçüde sert ölçüde. Gerçekten Türkiye basın tarihinde hükümet ve basın açısından en kara sayfalardan birisidir. Hiçbir demokraside böyle bir şey olmaz. Erdoğan bir gazeteci için nasıl namussuz diyebilir. Uçağa almayacağız lafı da sorunlu. Biz Başbakan'ın özel uçağına binmiyouz. TC devletinin uçağı. Gazete ve televizyonlar kamusal alanı temsil eden, toplumu bilgilendirme misyonu olan demokrasi araçlarından birisi. Sen bizi gazetemiz nedeniyle çağırıyorsun. Uçağa almayı baskı ve güç unsuru olarak kullanıyorsun. Milliyet'ten tasfiye sürecimizi açan milat Demirören'i ağlattığı gündür. 2011 sonrasında yanılmıyorsam 190 kadar gazetecinin görevine son verildi. Bu siyasi baskıyla oldu. Medyada görevinden uzaklaştırılanlar olarak faili Başbakan olan tasfiyeler sürecini yargıya taşıyacağız.